

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused teemal „Tööstuse muutused ELi peedisuhkrutööstuses“**(omalgatuslik arvamus)**

(2017/C 345/05)

Raportöör: **José Manuel ROCHE RAMO**Kaasraportöör: **Estelle BRETNALL**

Täiskogu otsus	26.1.2017
Õiguslik alus	kodukorra artikli 29 lõige 2 omalgatuslik arvamus
Vastutav sektsioon	tööstuse muutuste nõuandekomisjon (CCMI)
Vastuvõtmine CCMI	22.6.2017
Vastuvõtmine täiskogus	5.7.2017
Täiskogu istungjärk nr	527
Hääletuse tulemus	111/1/2
(poolt/vastu/erapooletuid)	

1. Järeldused ja soovitused

1.1. ELi peedisuhkrutööstus valmistub üheks oma seni suurimatest muutustest, st tootmiskvootide kaotamiseks 1. oktoobril 2017. Tootmiskvootide kaotamine pakub ELi peedisuhkrutootjatele uusi võimalusi, eelkõige võimalust toota toiduks kasutamiseks rohkem suhkrut ja eksportida ilma piiranguteta. Nende uute võimaluste ärakasutamiseks on ELi peedisuhkrutööstus teinud kõvasti tööd oma konkurentsivõime suurendamiseks. Sellest hoolimata tekitab tootmiskvootide kaotamine ka lisaohte ja ebakindlust ning võib sektori surve alla seada. Konkurents tugevneb, avaldades survet hindadele nii peedikasvatajate kui ka töötajate seas, samal ajal prognoositakse, et isoglükoosi turuosa suureneb. ELi väiksema konkurentsivõimega peedisuhkrutootjatel ja -kasvatajatel võib olla raske karmimas ja muutlikumas turukeskkonnas läbi lüüa. Sellel võib olla tõsiseid tagajärgi töötajate, ettevõtjate, põllumajandustootjate ja maapiirkondade elanike jaoks. On väga oluline, et poliitikakujundajad jääksid sektori tuleviku suhtes valvsaks.

1.2. Abi suhkru eraladustamiseks on ainus erivahend, mis jääb toetama ELi peedisuhkrutööstust pärast tootmiskvootide kaotamist. Kuid turukriisi korral ELi peedisuhkrusektoris ei ole selge, millistel tingimustel sellist abi võidakse pakkuda. Eraladustamistoetuse kasutamise tingimused tuleb paremini kindlaks määrata, et süsteem sobiks eesmärgi täitmiseks. Euroopa Komisjon võiks kaaluda sellise objektiivse hinnakünnise määramist, mis käivitaks eraladustamistoetuse kasutamiseks vajalike otsuste tegemise protsessi. See muudaks protsessi vähem subjektiivseks ning edendaks sellise toetuse kiiret ja ühtset kasutuselevõttu kriisiolukordades. Ühe võimalusena tuleks kaaluda ka üldisi kriisisätteid, näiteks põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artiklit 222. Komitee kiidab heaks suhkruru vaatlusrühma loomise, eeldusel et selle koosseis on tasakaalus ja see kutsutakse turul tekkinud raskuste korral kiiresti kokku.

1.3. Ühine põllumajanduspoliitika peaks hõlmama turuvahendeid, mis toetavad jätkuvat suhkrutootmist ELi liikmesriikides. ELi peedisuhkrutööstus aitab otsustavalt kaasa töökohtade loomisele ja majandustegevusele, aga ka toiduaine- ja joogitööstuse konkurentsivõimele. Praegu võimaldab ühine põllumajanduspoliitika liikmesriikidel anda tootmiskohustusega seotud toetust sektoritele või piirkondadele, kus konkreetsete põllumajanduslike tootmisviiside või põllumajandussektorite puhul, mis on eriti tähtsad majanduslikel, sotsiaalsetel või keskkonnavalastel põhjustel, esineb teatavaid probleeme. Nii on see suhkrupeedikasvatusega haavatavates piirkondades. Tootmiskohustusega seotud otsetoetused peaksid keskenduma peedisuhkru tootmise vähenemise ja/või sellest loobumise ohu vähendamisele nendes piirkondades, et vältida maapiirkondade kõrbestumist ja säilitada elurikkus. Suurenenud volatiilsuse taustal tuleks

põllumajandusettevõtjate otsesest toetamist täiendada parema juurdepääsuga riskijuhtimisvahenditele. Töötajate ja põllumajandusettevõtjate üksteisest sõltumine on põhjus sellise lepingulise eriraamistiku loomiseks, mis reguleerib sektoris kasvatajate ja töötajate vahelisi suhteid.

1.4. Kui pärast 1. oktoobrit 2017 esineb ELi suhkruturul ebasoodsaid suundumusi, võib see kaasa tuua koondamisi. Euroopa Komisjon peaks uurima erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide sobivust kohaliku või piirkondliku tööhõive toetamiseks, eelkõige nende töötajate ja põllumajandusettevõtjate puhul, keda võivad mõjutada võimalikud rajatiste sulgemised. Võib-olla on vaja teha erandeid seoses mõne fondi kasutuselevõtu kriteeriumidega.

1.5. Alates 1. oktoobrist 2017 on ELi peedisuhkrutootjad kohustatud teatama nii oma põhitoote müügihinna kui ka põhitooraine ostuhinna. Sellise turu läbipaistvuse tasemega ei kaasne aga samalaadset läbipaistvust tarneahela järgmistes lüüdes ja isoglükoosi tootjate puhul. Euroopa Komisjon peaks kaaluma põllumajandusturgude tööühma soovitusi laiendada turu läbipaistvust ahelas allapoole kuni suhkrutarbijateni, et anda parem ülevaade sellest, kuidas jagatakse lisandväärtust tarneahela ulatuses. Turu läbipaistvus – kas suhkru ja isoglükoosi tootjate või suhkrutarbijate jaoks – ei tohi mõjutada asjaomaste ettevõtjate konkurentsiseisundit.

1.6. Pärast kvootide kaotamist on suhkrueksporti kasv ELi suhkrutööstuse jaoks väga oluline. Komisjon peaks edendama ELi suhkrueksporti ja taunima kaubanduse kaitsemeetmete meelevaldset kehtestamist kolmandate riikide importijate poolt. Komisjon peaks ELi vabakaubanduslääbirääkimiste kontekstis olema ettevaatlik kaubanduse liberaliseerimise taotlemisel. Ta peaks senisest tõhusamalt vaidlustama maailma suurte suhkrutootjate ja -eksportijate kauplemist moonutava toetuspoliitika nii WTOs kui ka kahepoolsetes kaubanduslääbirääkimistes.

1.7. Suhkrupeedi alternatiivsete kasutusvõimaluste – nagu näiteks bioetanooli tootmine, loomasööt, bioplasti ja biokemikaalide tootmine – edendamine on oluline sektori tulevase konkurentsivõime seisukohast. Euroopa Komisjon peaks säilitama biokütustele 7%-lise ülempiiri, mida arvestatakse taastuvenergia 10 % osakaalu eesmärgi saavutamisel transpordisektoris. Muuta ei tohi taastuvenergia direktiivi (2009/28/EÜ) IX lisa, millega melass kvalifitseeritakse täiustatud biokütuste lähteaineks. Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank peaksid pingutama selle nimel, et edendada ja tugevdada innovatsiooni muude bioressursipõhiste kõrvalsaaduste valdkonnas. See võiks toimuda ELi innovatsioonifondi ja madala intressiga laenu programmide abil.

2. Peedisuhkru tootmise olulisus maapiirkondades ja keskkonna jaoks

2.1. Euroopa Liit on maailma juhtiv peedisuhkru tootja. Turustusaastatel 2011/2012 – 2015/2016 toodeti igal aastal keskmiselt 17,2 miljonit tonni peedisuhkrut. Suhkrutootjad ostavad 137 000 Euroopa kasvatajalt aastas ligikaudu 107 miljonit tonni suhkrupeeti. Suhkrupeedist toodetakse peamiselt suhkrut, aga märkimisväärne kogus peeti töödeldakse teisteks toodeteks, nagu loomasööt, etanool kui taastuv energiaallikas ja biotooted. Sellistel toodetel võib olla liigse pakkumise korral oluline puhvriroll.

2.2. Peedisuhkrutehased paiknevad suuremas osas maapiirkondades, mida iseloomustab tööstustegevuse madal tase. Need tehased on sageli oma asukohapiirkonna majanduse tugisammas, sest seal on vähe tööstuslikke alternatiive. ELi suhkrusektor hõlmab ligi 28 000 otsest töökohta, mis on peamiselt koondunud kõige konkurentsivõimelisematesse suhkrupeeditootmise piirkondadesse. Need töökohad nõuavad üsna häid kutseoskusi ja suhkrutööstuse töötajad saavad suuremat tasu kui enamiku teiste põllumajandussektorite töötajad. Lisaks otsesele tööhõivele pakub tööstuse loodud majandustegevus kaudselt tööd veel 150 000 inimesele, näiteks transpordis, logistikas ja ehituses.

2.3. Vaid väga erandlikel tingimustel on võimalik suhkrutootmist pärast seda, kui suhkrutootmisrajatis on suletud, uuesti alustada. Seda seetõttu, et suhkrutehase ehitamisega kaasnevad väga suured kapitalikulud, tavaliselt mitusada miljonit eurot. Enamikul juhtudel tähendab ühe tehase sulgemine väga olulise tööstustegevuse lõplikku kadumist, mille tulemusena kaovad sajad otsesed ja kaudsed töökohad. Alternatiivse töökoha otsimine tööstuses võib viia maapiirkonnast väljarändamise ja rahvastikukaoni.

2.4. Samalaadne on ka peedikasvatajate olukord. Suhkrupeeti tuleb kasvatada seda töötlevate tehaste läheduses peedi transportimise suhteliselt kõrge hinna tõttu – ühe tonni suhkru tootmiseks on vaja kuus kuni seitse tonni peeti. Seal, kus suhkrutehas tegevuse lõpetab, jäävad kasvatajad ilma oma suhkrupeedi müügikohast. Kui majanduslikult tasuvas kauguses ei asu teist tehast, peavad nad minema üle teiste põllukultuuride kasvatamisele. Sellel on märkimisväärne kahjulik mõju asjaomaste põllumajandusettevõtjate finantskasumile, sest paljud neist on teinud märkimisväärseid investeeringuid eriseadmetesse (näiteks peedikoristuse jaoks), mida ei saa kasutada teiste põllukultuuride puhul. Lisaks võib suure hulga põllumajandusettevõtjate järsk üleminek teistele põllukultuuridele avaldada märkimisväärset survet kohalikele põllumajandusturgudele.

2.5. Peedisuhkru tootmine on keskkonnasäästlik. Suhkrupeeti kasvatatakse alati külvikorra alusel vaheldumisi teiste põllukultuuridega. Külvikord aitab säilitada mulla viljakust ja vähendada mulla kaudu levivate haigustekitajate ja kahjurite taset ning vähendab seepärast vajadust taimekaitsevahendite järele. ELi peedikasvatuse piirkondades arendatakse ja levitatakse ulatuslikult häid tavasid. Sektoris soodustatakse multši kasutamist ja vähendatud maaharimist, et suurendada mulla viljakust ja vähendada erosiooni. Tehastes minimeeritakse energiakasutust soojus- ja elektrienergia koostootmise süsteemide kasutamise, soojustagastuse ja veekaitse abil.

3. ELi peedisuhkrutööstuse konkurentsiseisund

3.1. ELi suhkrusektor on investeerinud tähelepanuväärseid summasid tehnilistesse uuendustesse ja kulude vähendamisse, aga ka inimkapitali, uurimistegevusse, haridusse ja koolitamisega. Viimase 26 aasta jooksul on ELi kvoodikohase suhkru tootmiskulud kasvanud ainult 0,4 % aastas, võrreldes 2,2 % inflatsioonimääraga aastas. See tähendab inflatsiooniga võrreldes kulude jätkuvat vähenemist kahe aastakümne jooksul ⁽¹⁾. Need tulud on aidanud suurendada ELi suhkrut kasutava toiduaine- ja joogitööstuse konkurentsivõimet.

3.1.1. Suhkrupeedi saagikus on viimaste aastate jooksul märkimisväärselt suurenenud nii tänu tehnilistele uuendustele kui ka seemnesortide parandamisele, mis on kannustatud koostööst tööstuse, kasvatajate, teadus- ja arendustegevuse ning seemnekaubanduse vahel. Keskmise suhkrupeedi saagikus (tonni suhkrut/ha) on viimase 26 aasta jooksul suurenenud 2,4 % aastas ja selle suundumuse jätkumist prognoositakse ka 2017. aasta järgseks perioodiks. ELi suhkrusaagikus hektari kohta on nüüd kõrgem kui Austraalias või Brasiilia lõunapiirkonna keskosas, mida peetakse ühtedeks kõige konkurentsivõimelisemateks piirkondadeks maailmas. Neli maailma kümnest suurimast suhkrutootmisettevõttest asub ELis ⁽²⁾.

3.2. See konkurentsivõime suurenemine on osaliselt sektori ulatusliku ümberkujundamise tulemus, mis leidis aset 2006.–2009. aastal. Pärast 2006. aasta reformi sulges ELi peedisuhkrutööstus peaaegu poole oma tehastest, mille tulemusel kadus 4,5 miljonit tonni tootmisvõimsust, üle 24 000 otsese töökoha ja 165 000 põllumajanduslikku tarnijat ⁽³⁾. Ümberkujundamise tulemusena muutus ELi peedisuhkrutööstus majanduslikult jätkusuutlikumaks, aga sellel olid suured sotsiaalsed kulud. Alates 2008/2009. turustusaastast on töökohtade ja tehaste arv püsinud suhteliselt stabiilsena.

3.3. Tihedad suhted suhkrutöötajate ja töötajate vahel on säilinud tänu pikaajalisele sotsiaaldialoogile Euroopa ja riigi tasandil. Sotsiaaldialoog on ELi suhkrusektoris eksisteerinud alates 1968. aastast ja sellel on olnud oluline osa sotsiaalselt vastuvõetava ülemineku tagamisel rasketel aegadel, näiteks pärast ELi suhkrupoliitika reformi 2006. aastal. Suurendades ühisvastutuse tunnet, aitab sotsiaaldialoog kaasa tööstuse konkurentsivõimele.

3.4. Alates 2017. aastast jätkatakse konkurentsivõime suurendamisega, eelkõige kuna tootjad võivad soovida vähendada püsikulusid, hoides tehaseid töös täisvõimsusel. See võib tähendada pikemaid peedi töötlemise perioode ja seetõttu suuremaid riske nii töötajate kui ka kasvatajate jaoks ebakindluse tõttu, mis on seotud peedi koristuse ja talvel ladustamisega.

⁽¹⁾ Näitajad on võetud Euroopa suhkrutootjate komitee (CEFS) iga-aastasest tootmiskulude uuringust, mille käigus arvutatakse välja ELi kvoodikohase peedisuhkru keskmised tootmiskulud.

⁽²⁾ F.O. Licht, „International Sugar and Sweetener Report“, 18. mai 2017, kd 149, nr 14. Need neli suhkrutootmisettevõtet on Südzucker, Tereos, ABSugar ja Nordzucker.

⁽³⁾ Euroopa suhkrutootjate komitee (CEFS) statistika.

3.5. Raiskamise vältimiseks kasutavad ELi suhkrutöötajad ära kogu peedi, et toota lisaks suhkrule mitmesuguseid muid tooteid. Näiteks müüakse peedi puhastamisel saadud kivid ja muld ehitustööstusele, peedi kiudmaterjal (nn peedi viljaliha) ja melass eraldatakse ja töödeldakse kasutamiseks loomasöödas ning melassi ja teisi suhkrutootmisest tulenevad siirupeid saab kasutada taastuva energiaallika etanooli tootmiseks. Üha rohkem mitmekesistavad suhkrutootjad ka biopõhiste toodete jaoks koostisosade tootmist selliste tööstusharude jaoks nagu plastmassi-, tekstiili-, ravimi- ja keemiatööstus.

4. Suhted suhkrutarneahelas

4.1. Peedisuhkru töötajad ja suhkrupeedi kasvatajad on üksteisest sõltuvad. Põllumajandusettevõtjad sõltuvad suhkrutootjatest, et saada põhikapitali ja eksperditeadmisi peedist suhkru eraldamiseks, ning töötajad sõltuvad saagi tarnimiseks lepingu sõlminud põllumajandusettevõtjatest. Peedi transpordikulude vähendamiseks peavad põllumajandusettevõtjad asuma ka selle suhkrutehase läheduses, millele nad saaki tarnivad. Lisaks tegutsevad mitmed suuremad suhkrutootjad ühistutena, mis võimaldab tarnivatel põllumajandusettevõtjatel otseselt tööstuses osaleda.

4.1.1. Töötajate ja põllumajandusettevõtjate omavaheline sõltuvus vajab lepingulist eriraamistikku, mis tasakaalustab kahe osapoolte vahelisi õigusi ja kohustusi. Suhkrupeedikasvatajate ja suhkrutöötajate vahelised lepingulised suhted pärast 2017. aastat on sätestatud põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artiklis 125 ja X lisas. Neid eeskirju täiendati hiljuti delegeeritud määrusega, mis võimaldab vabatahtlikkuse alusel jätkata väärtuse jaotamise klauslite lisamist peeditarne lepingutesse⁽⁴⁾. Suurem osa suhkrutööstusest on leppinud 2017/2018. aastaks ja edaspidiseks kokku peeditarne lepingutes, mis hõlmavad teatud seost suhkrupeedi hindade ja suhkruturu hindade vahel.

4.1.2. Peedisuhkru tootjatel on juba pikka aega olnud kohustus teatada iga kuu oma hinnad, tootmisandmed ja varud ning see kohustus jääb kehtima ka kvoodijärgsel perioodil. Alates 1. oktoobrist 2017 tuleb suhkrupeedihinnad teatada ka Euroopa Komisjonile ja need igal aastal avaldada. Sellise turu läbipaistvuse tasemega, mis iseloomustab suhkrutöötlemise sektorit, ei kaasne aga samasugust läbipaistvust tarneahela järgmistes lülides ja isoglükoosi tootjate puhul. Tõendid näitavad, et hindade ülekandumine suhkru tarneahelas on vähene,⁽⁵⁾ ning võib olla põhjust uurida suurema läbipaistvuse võimalikkust ELi peedisuhkru kasutajate jaoks.

4.2. ELi suhkruturul on aktiivsed ka roosuhkru rafineerimise tehased. Roosuhkru rafineerimise tehased ei eralda suhkrut peedist, vaid nad sõltuvad rafineerimiseks mõeldud toor-roosuhkru impordist. EL lubab piiramatut tollimaksuvaba suhkruiporti kõige vähem arenenud riikidest algatuse „Kõik peale relvade“ (Everything But Arms) alusel ning neist Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidest, mis on sõlminud ELiga majanduspartnerluslepingu. ELi roosuhkru rafineerimise tehased saavad kasu tollimaksuvabadest turule juurdepääsu soodustustest Kesk-Ameerika, Colombia, Peruu, Ecuadori ja Lõuna-Aafrikaga sõlmitud kahepoolsete lepingute alusel, mis hõlmavad praegu kokku 420 000 tonni aastas. Vähendatud tollimaksuga CXL-kvoodi alusel rafineerimiseks mõeldud toorsuhkru aastane kättesaadavus, mis on jagatud Brasiilia, Austraalia, Kuuba ja kõigi kolmandate riikide vahel (*erga omnes*), on üle 700 000 tonni ning 2017.-2018. aastaks prognoositakse selle kasvu kuni 800 000 tonnini. Nii hiljuti lõpetatud kui ka käimasolevate vabakaubanduslääbirääkimiste raames pakub EL kolmandatele riikidele lisajuurdepääsu ELi suhkruturule.

5. Tootmiskvootide kaotamine

5.1. Alates 1968. aastast on toiduks kasutatava suhkru ja isoglükoosi tootmine olnud ELis piiratud tootmiskvootidega. Tootmiskvoodid kaotavad kehtivuse 1. oktoobril 2017, st ELi 2017/2018. suhkruturu aasta alguses. Sellest ajast alates võivad ELi suhkru ja isoglükoosi tootjad toota toiduks kasutatavat suhkrut ja isoglükoosi ilma piiranguteta. Samuti kaotab kehtivuse praegune ekspordi ülemmäär⁽⁶⁾. Selle tulemusena võivad ELi suhkrutööstuse ettevõtjad alates 1. oktoobrist 2017 suhkrut piiranguteta ekspordida.

⁽⁴⁾ Komisjoni 17. mai 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1166, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 X lisa seoses suhkrusektoris suhkrupeedi ostutingimustega alates 1. oktoobrist 2017.

⁽⁵⁾ Areté, oktoober 2012, „Study on price transmission in the sugar sector. Final report“, Euroopa Komisjon, põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, pakkumus nr AGRI-2011-EVAL-03.

⁽⁶⁾ Vt DS266. Praegu võib EL ekspordida ligikaudu 1,35 miljonit tonni suhkrut turustusaastas, st 10 % kvoodikohase suhkru tootmisahust.

5.2. 2017/2018. aastaks prognoositakse suhkrutootmise kasvu, mis on eeldatavasti struktuuriline. Lisaks prognoositakse, et isoglükoos haarab suurema osa ELi magusainete turust, sest isoglükoosi tootjate eesmärk on jõuda järk-järgult 2–3 miljoni tonni suuruse tootmismahuni, millest suurt osa võidakse kasutada karastusjookide tootmiseks⁽⁷⁾. Võrdlusena on ELi suhkrutarbimine mõnevõrra vähenemas.

5.3. Suurenenud kodumaine suhkrutootmine ja isoglükoosi suurenenud turuosa võivad langetada ELi valge suhkru hindu kvoodijärgsel perioodil. Euroopa Komisjoni põllumajandusturgude keskpika perioodi väljavaated 2016.–2026. aastaks viitavad sellele, et ELi valge suhkru hinnad hakkavad olema viitekünnisest (404 eurot/tonn) madalamad peaaegu kogu kvoodijärgse perioodi jooksul, st madalamad suhkru tootmise ja suhkrupeedi kasvatamise keskmistest hindadest.

5.3.1. ELi valge suhkru hinnad langesid 2015. aastal madalaimale tasemele alates sellest, kui hinnaaruandluse süsteem 2006. aastal loodi⁽⁸⁾. Sellel olukorral oli tõsine mõju ELi suhkrutootjate teatatud finantstulemustele. Paljud tootjad ei suutnud 2015/2016. aasta eelarveaastal kasumit teenida. Itaalia suhkrutootjad on iseäranis suure surve all, nii et üks tootja otsustas isegi 2015/2016. turustusaastal mitte toota. Ka Kreeka ainus suhkrutootja on tõsisest raskustest.

5.4. Alates 1. oktoobrist 2017 võivad ELi suhkrutootjad piiranguteta eksportida. See võib olla võimalus suurendada tulusid, et kompenseerida madalamaid suhkruhindu ELis. Maailma suhkrutarbimine kasvab eeldatavasti 1,5–2 % aastas (ligikaudu 2–3 miljonit tonni aastas), nii et peaks olema piisavalt nõudlust, et suurendada ELi suhkrueksporti.

5.4.1. Siiski sõltub ELi suhkru ekspordi kasv piisavast juurdepääsust kolmandate riikide turgudele. Euroopa Komisjon peaks vabakaubanduslääbirääkimiste käigus püüda avada suhkru netoimportijate suhkruturgusid nii tollimaksude vähendamise/kaotamise kui ka tariifikvootide avamise abil. Komisjon peaks jätkama tollimaksude kaotamist ELi suure suhkruisaldusega toodete ekspordilt ning tagama neile toodetele ranged päritolureeglid, et ELi suhkrutootjad saaksid suurenenud ekspordist kasu.

5.4.2. ELi suhkru ekspordile tekitavad mõnikord probleeme kolmandate riikide kehtestatud kaubanduse kaitsevahendid. Euroopa Komisjon peaks tegema kõik endast oleneva, et pärast seda, kui alates 1. oktoobrist 2017 muutub sektor reguleerimata sektoriks, selliste meetmete vastu võidelda ning sektor peab pakkuma vajalikku toetust mis tahes kokkulepitud korrale.

5.5. Nii hiljuti lõpetatud kui ka käimasolevate vabakaubanduslääbirääkimiste raames pakub EL kolmandatele riikidele juurdepääsu ELi suhkruturule. Turu avanedes puutuvad ELi valge suhkru hinnad kokku hindade vähendamise surve ja suureneva volatiilsusega. Praegune maailmaturg kujutab endast järelejäänud dumpinguturgu, mida mõjutab suur volatiilsus ja kus tihti kaubeldakse ka kõige tõhusamate ülemaailmsete tööstusharude keskmistest tootmiskuludest madalamate hindadega. See on suure osas põhjustatud mõne suure suhkrutootja ja -eksportija, näiteks Brasiilia ja Tai kaubandust moonutavatest toetusmeetmetest. Tulemuseks on see, et ELi peedisuhkrutootus ei konkureeri võrdsetel tingimustel kolmandate riikide suhkrutootjatega. Komisjon peab oma vabakaubanduslääbirääkimistes käsitlema suhkrutundliku teemana, säilitades ELi tollimaksud suhkru pealt. Käimasolevad läbirääkimised Mercosuriga on sektorile tõsiseks ohuks, arvestades et Brasiilia on maailmas turgu valitsev tootja ja eksportija. Komisjon peab olema valmis peamiste suhkru subsideerijate tavand vaidlustama nii WTO vaidluste lahendamise organis kui ka kaubanduslääbirääkimiste käigus.

Brüssel, 5. juuli 2017

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS

⁽⁷⁾ Need andmed pärinevad tärklietööstuse liidult StarchEurope.

⁽⁸⁾ Veebruaris ja juunis 2015 langesid hinnad madalaimale tasemele, st 414 euronit tonni kohta.